Hepatit C patientinformation och förhållningsregler

2019-05-24

Smittskyddsläkarnas smittskyddsblad

Varför har du fått denna information?

Ett blodprov har visat att du har hepatit C. Det här bladet innehåller information om hepatit C och vad du som har hepatit C behöver tänka på.

Vad är hepatit C?

Hepatit C är ett virus som infekterar levern och i de flesta fall inte ger några sjukdomssymtom. Infektionen kan läka ut av sig själv men de flesta får en kronisk, livslång infektion. Efter många år kan obehandlad hepatit C göra att levern skadas. Det finns idag enkel behandling som botar hepatit C och det är därför viktigt att du träffar läkare som är van att behandla hepatit C. En framgångsrik behandling gör att du blir smittfri och att risken för leverskada minskar. Läkarbesök och eventuell behandling är kostnadsfria.

En läkt hepatit C-infektion ger inget skydd mot att smittas igen.

Det finns inget vaccin mot hepatit C.

Hur får man hepatit C?

Hepatit C överförs med smittsamt blod. Det kan ske när en person delar injektionssprutor, blandningskopp eller andra tillbehör. Smitta kan i sällsynta fall överföras genom att smittsamt blod kommer i kontakt med skadad hud eller slemhinnor. Det fanns en risk för smittöverföring med blod och blodprodukter i Sverige före 1992. Sedan dess testas alla blodprodukter för hepatit C och därför är den smittrisken idag mycket liten i Sverige men förekommer i andra delar av världen.

Risken att bli smittad via vaginalt samlag är mycket liten. Smittrisken är högre vid sex som kan medföra blödning eller slemhinneskada, som anala samlag. Det är viktigt att

du använder kondom vid samlag med tillfällig partner eller då det finns risk för blödning eller slemhinneskada.

Hepatit C smittar inte via kramar, pussar eller tårar. Avföring, urin, kräkning eller snuva som inte är blodtillblandad smittar inte heller. Blod på oskadad hud utgör inte heller någon smittrisk.

Yrkesverksamhet

Hepatit C-infektion leder normalt inte till någon begränsning i din yrkesverksamhet eller dina studier.

Graviditet

Risken för att en gravid kvinna ska smitta barnet är låg, mindre än 5 procent. Hepatit C utgör därför inget hinder för graviditet eller amning. Om du kan planera är det en fördel för dig att få behandling som botar sjukdomen innan du blir gravid.

Smittspårning – vad betyder det?

Det är viktigt att hitta andra som kan vara smittade och som kan sprida infektionen vidare. Därför utförs smittspårning som innebär att du till ansvarig smittspårare ska uppge de personer som kan ha smittat dig – eller som du kan ha smittat. Din identitet kommer inte att avslöjas för dem/dessa personer.

Du är skyldig att medverka vid smittspårning.

Hygienråd som du bör följa för att inte smitta någon annan

- Var noga med att lägga förband på alla sår.
- Om någon hjälper dig med såromläggning ska denne använda plasthandskar.
- Förpacka nedblodat materiel noga innan det kastas.
- Kläder med blodspill tvättas i maskin.
- Blodfläckar på exempelvis golv torkas bort med engångsmaterial som sedan slängs. Tvätta sedan noga med vatten och rengöringsmedel.

Förhållningsregler, som du måste följa för att inte smitta någon annan

- Du måste komma på återbesök när din läkare kallar dig till det.
- Du måste berätta att du har en ”blodsmitta” när du söker tandvård eller sjukvård där personal kan komma i kontakt med ditt blod vid t.ex. provtagning eller kirurgi/operation.

- Om du injicerar droger måste du ha egna sprutor och kanyler och inte låta andra använda dessa. Du får inte heller använda gemensam blandningskopp och andra tillbehör. Injektionsverktygen måste förvaras så att de inte utgör en smittrisk för andra.
- Om du använder sprutor/kanyler/annan stickande utrustning för medicinskt bruk får du inte låta andra använda dessa.
- Du måste berätta att du har en ”blodsmitta” om du vill tatuera dig, pierca dig, ta hål i öronen eller få annan behandling där det kan bli en hudblödning.
- Om någon får ditt blod i hudsår, ögon, näsa eller mun måste du informera personen om att blodet är smittsamt med hepatit C. Uppmana personen att omgående skölja med vatten och att han/hon snarast ska kontakta sin vård-/hälsocentral, närmaste infektionsklinik eller 1177 Vårdguiden för fortsatt rådgivning.
- Dela inte rakhyvel eller tandborste med någon annan.
- Du får inte lämna blod, donera sperma eller ägg. Donation av organ eller vävnad för transplantation kan vara möjligt i utvalda fall.
- Om det finns risk för blödning och/eller slemhinneskada vid samlag/annan intim kontakt ska du informera din partner om att du har hepatit C. Det gäller även om ni planerar att använda kondom.
- Om det finns risk för blödning och/eller slemhinneskada vid samlag där penis är inne i slidan, ändtarmen eller munnen ska kondom användas under hela samlaget.

Hepatit C är en så kallad allmänfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen. Du är därför skyldig att följa de förhållningsregler din läkare ger dig. Du kan begära att smittskyddsläkaren i ditt län omprövar förhållningsreglerna. Innan en sådan prövning är klar måste du följa de regler som du fått.

Vill du veta mer?

Mer information om hepatit C finns på

www.1177.se

www.umo.se

www.folkhalsomyndigheten.se